

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รหัสเรื่อง: ส 146 1 ก.
รับที่: 81042/54 ✓
วันที่: 04 ก.พ. 54 เวลา: 15:11

ที่ กต ๑๒๐๒/๑๐๑

กระทรวงการต่างประเทศ

ถนนศรีอยุธยา กรุงเทพฯ ๑๐๕๐๐

๓) กุมภาพันธ์ ๒๕๕๔

๑/๒๒
ณท. ...
นท. ...
เวลา ...

เรื่อง ผลการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการและการประชุมคณะมนตรี
ประสานงานอาเซียนสมัยพิเศษ ที่เกาะลอมบอก สาธารณรัฐอินโดนีเซีย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ตารางข้อริเริ่มและข้อเสนอของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ในการ
ประชุมที่เกาะลอมบอก

ตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรี
ต่างประเทศอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการและการประชุมคณะมนตรีประสานงานอาเซียนสมัยพิเศษ
ระหว่างวันที่ ๑๕-๑๗ มกราคม ๒๕๕๔ ที่เกาะลอมบอก สาธารณรัฐอินโดนีเซีย นั้น

กระทรวงการต่างประเทศขอเรียนรายงานสรุปผลการประชุมฯ ดังนี้

๑. พัฒนาการทางการเมืองในพม่า รัฐมนตรีต่างประเทศพม่าได้กล่าวสรุปพัฒนาการ
ทางการเมืองในประเทศหลังการเลือกตั้งเมื่อวันที่ ๗ พฤศจิกายน ๒๕๕๓ ในเรื่องนี้ รัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงการต่างประเทศได้เสนอว่าการดำเนินการต่อพม่าควรคำนึงถึงบริบทใหม่ที่เกิดขึ้นหลังจากมี
การเลือกตั้ง และการที่อาเซียนจะเป็นประชาคมในปี ๒๕๕๘ อาเซียนจึงควรส่งเสริมกระบวนการ
ประชาธิปไตยในพม่าโดยสนับสนุนให้มีการหารือระหว่างนางอองซาน ซูจี กับรัฐบาลของพม่าเพื่อ
ร่วมกันวางแผนแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ในพม่า ขณะเดียวกัน อาเซียนควรโน้มน้าวให้ประชาคมโลกยุติการ
คว่ำบาตรพม่าและเลิกล้มความพยายามที่จะตั้ง Commission of Inquiry เกี่ยวกับผู้นำพม่า ในส่วนของ
พม่า นั้น ควรส่งเสริมให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในกระบวนการเมืองในพม่า อีกทั้งส่งเสริมกระบวนการ
ประชาธิปไตยอย่างต่อเนื่องต่อไป ที่ประชุมเห็นชอบกับแนวความคิดดังกล่าวและมอบหมายให้
อินโดนีเซียในฐานะประธานอาเซียนเยือนพม่า เพื่อสนับสนุนกระบวนการประชาธิปไตยในพม่าต่อไป

ในการนี้ พม่าย้ำว่าพรรคสันนิบาตเพื่อประชาธิปไตย (NLD) จะต้องลงทะเบียนเป็น
พรรคการเมือง และหวังว่าประเด็นพม่าจะไม่อยู่ในระเบียบวาระอาเซียนต่อไป อนึ่ง ที่ประชุมรับทราบ
ว่าพม่าจะเป็นประธานอาเซียนในปี ๒๕๕๗ โดยสลับกับลาวซึ่งจะเป็นประธานอาเซียนในปี ๒๕๕๙ ซึ่งที่
ประชุมไม่มีข้อขัดข้องและจะนำหารือในที่ประชุมสุดยอดอาเซียนในเดือนพฤษภาคม ศกนี้ ต่อไป

๒. สถานการณ์คาบสมุทรเกาหลี ที่ประชุมเห็นว่าประชาคมโลกควรสนับสนุนการลด
ความตึงเครียดในคาบสมุทรเกาหลี โดยใช้โอกาสจากการที่เกาหลีเหนือพยายามหาช่องทางเจรจากับ
เกาหลีใต้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจึงได้เสนอว่าอินโดนีเซียในฐานะประธานการ

/ประชุมอาเซียน...

ประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก (ASEAN Regional Forum – ARF) นำจะปรึกษาหารือกับประเทศที่เกี่ยวข้อง โดยเฉพาะประเทศที่อยู่ใน การเจรจา ๖ ฝ่าย เพื่อสอบถามว่า ARF จะสามารถมีส่วนสนับสนุนการลดความตึงเครียดได้อย่างไร ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงบทบาทนำของการเจรจา ๖ ฝ่าย เนื่องจากบางประเทศ เช่น สิงคโปร์ เห็นว่าอาเซียน ควรระมัดระวังและไม่ควรก้าวล้ำในเรื่องคาบสมุทรเกาหลี หากประเทศที่เกี่ยวข้องไม่ต้องการ

๓. สถานการณ์ในทะเลจีนใต้ ที่ประชุมได้ให้ความสำคัญกับการดำเนินการตาม ปฏิญญาว่าด้วยแนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้เพื่อคงไว้ซึ่งเสถียรภาพและความมั่นคง โดยการจัดทำ แนวทาง (guidelines) การนำปฏิญญาฯ มาปฏิบัติให้แล้วเสร็จในโอกาสแรก และพิจารณาจัดทำหลัก ปฏิบัติ (Code of Conduct) ในทะเลจีนใต้ ในโอกาสต่อไป นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการ ต่างประเทศได้เสนอให้ประเทศอาเซียนผู้อ้างสิทธิ์ (Claimant States) ซึ่งได้แก่ประเทศ บรูไนฯ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ และเวียดนาม พิจารณาแจ้งความคืบหน้าของการเจรจาพิพาทกับจีนในเรื่องเขต ทับซ้อนให้ประเทศสมาชิกอาเซียนทราบด้วย ในเรื่องนี้ ที่ประชุมเห็นชอบกับแนวความคิดให้ประเทศผู้ อ้างสิทธิ์หาหลักการร่วมกัน (common principles) ที่จะใช้เจรจากับจีนต่อไป ที่ประชุมยังได้สนับสนุน ข้อเสนอที่จะให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องยืนยันหลักการของ safe passage ในทะเลจีนใต้ และส่งเสริมความ ร่วมมือในเรื่องต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ร่วมกัน เช่นการเผชิญหน้ากับเหตุการณ์ภัยพิบัติหรือน้ำมันรั่ว (oil spill) เป็นต้น

๔. การสร้างประชาคมอาเซียน ที่ประชุมรับทราบจากเลขาธิการอาเซียนว่า อาเซียน จะต้องเร่งรัดการนำข้อตกลงอาเซียนมาปฏิบัติ ซึ่งปัจจุบันมีการนำข้อตกลง ๘๗ ข้อจาก ๑๐๘ ข้อมา ปฏิบัติ ในการนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เสนอให้ภาคส่วนต่าง ๆ ของสังคม รวมทั้ง ภาคประชาสังคมมีส่วนร่วมในการสร้างประชาคมอาเซียนด้วยและให้องค์กรต่าง ๆ เช่น ธนาคารเพื่อ การพัฒนาแห่งเอเชีย (Asian Development Bank - ADB) พิจารณาให้ความเห็นเกี่ยวกับการจัดทำ scorecard ของประชาคมอาเซียน อีกทั้งการสร้างความรู้เกี่ยวกับประชาคมอาเซียนโดยใช้ แผนแม่บทในการส่งเสริมความเชื่อมโยงในอาเซียน (Master Plan on ASEAN Connectivity) เป็นกรอบ ในการปฏิบัติด้วย นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเสนอให้มีการสร้าง ASEAN branding เพื่อสร้างอัตลักษณ์อาเซียน ทั้งนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้กล่าวย้ำว่า รัฐบาลไทยให้ความสำคัญกับการสร้างประชาคมอาเซียนและการส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีกับ ประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น หากมีปัญหาอุปสรรคที่เกิดขึ้นในความสัมพันธ์ทวิภาคี รัฐบาลไทยจะไม่ให้ เรื่องนี้เป็นอุปสรรคในการสร้างประชาคมอาเซียน อนึ่ง มาเลเซียเสนอให้อาเซียนพิจารณาเป็นเจ้าภาพ ร่วมในการจัดแข่งขันฟุตบอลโลกในปี ๒๕๗๓ ส่วนสิงคโปร์เสนอให้มีการจัดทำโครงการความร่วมมือ ด้านการศึกษาและการสร้างความรู้ในอาเซียนสำหรับประเทศนอกภูมิภาค ซึ่งมีรูปแบบ เหมือนกับโครงการ Erasmus Mundus ของคณะกรรมการการยุโรป ที่ให้ทุนและความร่วมมือทาง การศึกษาขั้นสูงแก่ประชาชนและสถาบันการศึกษานอกสหภาพยุโรปเพื่อเสริมสร้างความตระหนักรู้ เกี่ยวกับสหภาพยุโรป

๕. การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก (East Asia Summit - EAS) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้ตั้งข้อสังเกตว่าหากอาเซียนประสงค์จะเป็นศูนย์กลางของ EAS ต่อไปซึ่งจะมีสหรัฐฯ และรัสเซีย เข้าร่วมในเดือนตุลาคม ศกนี้ อาเซียนจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์และประเด็นความสำคัญที่ชัดเจนเพื่อพัฒนาให้ EAS เป็นกลไกขับเคลื่อนสถาปัตยกรรมในภูมิภาค (regional architecture) ในลักษณะที่เกื้อกูลผลประโยชน์ของอาเซียน ในการนี้ อาเซียนควรผลักดันให้ EAS เน้นการหารือในประเด็นด้านยุทธศาสตร์มากกว่าประเด็นความร่วมมือในลักษณะงานด้าน functional นอกจากนี้ ได้ย้ำว่า EAS ควรพิจารณาบทบาทของจีนและความสัมพันธ์ระหว่างจีนกับประเทศอาเซียน และประเทศมหาอำนาจอื่น ๆ เนื่องจากเป็นปัจจัยสำคัญในการกำหนดยุทธศาสตร์อาเซียนต่อ EAS ซึ่งที่ประชุมเห็นชอบตามนี้

อนึ่ง ที่ประชุมได้เห็นชอบต่อข้อเสนอของเลขาธิการอาเซียนที่จะจัดการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนเพื่อกำหนดยุทธศาสตร์ของอาเซียนต่อ EAS ในประเทศไทย (ในขั้นนี้ คาดว่าประมาณเดือนเมษายน ๒๕๕๔) ซึ่งไทยจะประสานกับอาเซียนต่อไปในเรื่องนี้

๖. การมุ่งสู่ประเด็นโลก (Global Issues) ที่ประชุมเห็นชอบกับแนวความคิดที่จะให้อาเซียนมีการประสานท่าทีใน Global Issues ต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่การมีท่าทีร่วมกันในเวทีระหว่างประเทศ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศได้เสนอตัวอย่างมาตรการที่สามารถนำไปสู่เป้าหมายนี้ เช่น การให้คณะกรรมการอาเซียนที่นิวยอร์ก เจนีวา และเวียนนา ประสานท่าทีในเวทีสหประชาชาติ โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือในเรื่องการรักษาสันติภาพ การจัดการภัยพิบัติ และความมั่นคงทางทะเล ซึ่งไทยเสนอเป็นเจ้าภาพ ASEAN Maritime Forum ครั้งที่ ๒ ในปีนี้ นอกจากนี้ ที่ประชุมเห็นชอบที่จะให้อาเซียนร่วมกำหนดวิสัยทัศน์เรื่องมุมมองอาเซียนใน global issues ในช่วงการประชุมสุดยอดอาเซียนในเดือนพฤษภาคม ศกนี้ และมีเป้าหมายระยะยาวที่จะทำแผนงานในเรื่องนี้ภายในปี ๒๕๖๕

อนึ่ง อินโดนีเซียแจ้งว่าประสงค์จะเชิญประธานาธิบดีฝรั่งเศสในฐานะประธาน G20 เข้าร่วมการประชุมสุดยอดอาเซียนด้วย ส่วนกัมพูชาจะเชิญประธานสหภาพแอฟริกา เพื่อสร้างปฏิสัมพันธ์กับอาเซียน ในช่วงที่กัมพูชาเป็นประธานอาเซียนในปี ๒๕๕๕

๗. ความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในอาเซียน (ASEAN Connectivity) ที่ประชุมเห็นชอบกับขอบเขตอำนาจหน้าที่ (Terms of Reference - TOR) ของคณะกรรมการประสานงานอาเซียนว่าด้วยเรื่องความเชื่อมโยง (ASEAN Connectivity Coordinating Committee - ACCC) เพื่อให้คณะกรรมการทำงานได้อย่างจริงจังโดยแต่ละประเทศสมาชิกกำหนดจะส่งรายชื่อผู้แทนที่จะปฏิบัติงานอยู่ในคณะกรรมการดังกล่าวให้เสร็จสิ้นภายในเดือนมกราคม ศกนี้

๘. ข้อสังเกตและข้อมูลเพิ่มเติม

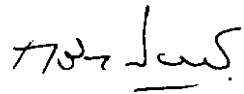
ในภาพรวม อินโดนีเซียมีความตั้งใจแน่วแน่ในการยับยั้งบทบาทอาเซียนทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลก แต่ต้องตั้งบนพื้นฐานของการสร้างประชาคมอาเซียนที่เข้มแข็ง โดยไทยได้มีบทบาทสำคัญในการเสนอข้อริเริ่มใหม่ๆ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของอินโดนีเซีย ซึ่งประเทศสมาชิกอาเซียนอื่นๆ ขึ้นชมบทบาทนำของไทย ไม่ว่าจะเป็นข้อเสนอในที่ประชุมหรือเอกสารเสนอแนวความคิดหลายฉบับ เช่นในเรื่องยุทธศาสตร์อาเซียน EAS และ global issues ซึ่งได้ช่วยกระตุ้นให้

/การหารือ...

การหาหรือมีความหลากหลายและมีข้อเสนอแนะที่เป็นรูปธรรม

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบและมอบหมายให้ส่วนราชการ
ต่างๆ ติดตามและดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไปด้วย จักขอขอบคุณยิ่ง ทั้งนี้ ได้มีหนังสือกราบเรียน
นายกรัฐมนตรีทราบด้วยแล้ว

ขอแสดงความนับถือ

(นายกษิต ภิรมย์)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

กรมอาเซียน

กองอาเซียน ๑

โทร. ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๒๗

โทรสาร ๐ ๒๖๔๓ ๕๒๒๖